

St Eloy

ORGAAN VAN DE
NEDERLANDSE KATHOLIEKE METAALBEWERKERSBOND

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: KONINGSLAAN 9, UTRECHT - TELEFOONNUMMER 12116

De juiste man

OP DE JUISTE PLAATS

als middel tot het vinden van arbeidsvreugde en arbeidvrede.

Het vinden van vreugde, vrede en daardoor geluk in de dagelijkse arbeid is allereerst, zo betoogden wij in de vorige aflevering van St. Eloy, een kwestie van geestesinstelling. Deze: de arbeid te zien als een goddelijke opdracht; een uitverkiezing: door de arbeid het menselijk geslacht in stand te houden zolang dit de Schepper behaagt.

Zelfs, indien verder alles bij de arbeid „tegen zit”, dan nog is het daardoor mogelijk geluk te vinden in de arbeid.

Naast de juiste geestesinstelling zijn er derhalve nog een aantal factoren, die het vinden van de arbeidsvrede bevorderen; het geluk eerder grijpbaar maken. Een daarvan, ongetwijfeld een van de belangrijkste, is de beoefening van een beroep, dat in overeenstemming is met de natuurlijke aanleg en geestelijke en lichamelijke vermogens (bekwaamheden).

Beroepskeuze

Het is een betreurenswaardig feit, dat aan de keuze van het juiste beroep door de kinderen door vele ouders geen of onvoldoende aandacht wordt besteed.

Dat een dergelijk feit alleszins betreurenswaardig is, is duidelijk, waar het hier om niet minder gaat dan het vinden van levensgeluk door die kinderen. Iets wat toch eigenlijk het leidmotief dient te zijn van alle ouders bij het „groot brengen” van hun kinderen.

Wij willen hier dan ook niet spreken over of tegen die ouders, die dat totaal onverschillig laat en dit verdedigen met bij voorbeeld „ik heb mijn weg door het leven moeten zoeken, zij moeten hetzelfde maar doen”. Dergelijke ouders verzaken hun eerste en voornaamste plicht en zijn geen kinderen waard. Aan de eerste doelstelling van het huwelijk — kinderen voort te brengen — is niet voldaan met alleen maar ze te verwekken. Dat is het begin. De voleinding van het daarbij begonnene is de opvoeding, dat wil zeggen het geschikt maken van de kinderen voor hun toekomstige taak, die eender is als van hun ouders namelijk: Gods medewerker te zijn bij de instandhouding van zijn schepping.

Veel meer willen wij ons richten tot de ouders, die het eerlijk en goed menen met de opvoeding, maar die zich daarbij door tweeërlei — geheel tegenover elkander staande — motieven laten leiden:

De ene categorie, die van oordeel is, dat men alleen maar gelukkig kan zijn indien men een beroep uitoefent waarbij men schone handen houdt en een boord kan dragen.

De tweede categorie is van tegengesteld oordeel, dat het nergens toe leidt een arbeiderskind vol geleerdheid te stoppen en het beter is dat het maar zo spoedig mogelijk gaat verdienen.

Bij de eerste categorie zal het lot van het kind zijn Mulo, H.B.S., Lyceum en God weet wat nog meer af te lopen en te trachten zijn hersenen, die er totaal ongeschikt voor zijn, vol te proppen met allerlei „wetenschap”.

In plaats van het kind werkelijk gelukkig te maken, maken zij het — dikwijls voor het gehele leven — ongelukkig.

De stakkerd kan niet leren doch moet. Moeizaam worstelt hij zich door die ondragelijke schooljaren heen, vindt een baan, maar daar blijft het bij. Van zich verder ontwikkelen heeft hij al lang tabak en daarmede staat hij aan het begin van een nieuwe ongeluksperiode.

Geen enkele schoolopleiding toch is voldoende voor het gehele leven. Ook tijdens, juist tijdens de uitoefening van een beroep is „verdere” ontwikkeling dringend gewenst. Door dit achterwege te laten blijft hij achter bij zijn mede-beroepsgenoten; wordt een eenzame in zijn beroep en zal er nooit het geluk vinden waarvan eens door de ouders werd gedroomd.

Waren de ouders niet zo dom-eigenwijs geweest en hadden zij met zorg nagegaan in welke richting de natuurlijke aanleg en de bekwaamheden van het kind gingen en, indien dit was in de richting van de „handen”arbeid, het ook zich in die richting laten ontwikkelen dan was er misschien een goede vakman uit gegroeid die vreugde en geluk vond in zijn arbeid.

De tweede categorie, die van oordeel is, dat al die geleerdheid toch niets is voor een arbeiderskind en het daarom zonder verder onderzoek na het aflopen van de lagere school naar een baas

zenden „om geld te verdienen”, handelt even onverantwoordelijk. Immers ook onder arbeiderskinderen kunnen er worden gevonden, die over alle aanleg beschikken voor intellectuele arbeid; die als het ware „geboren leiders” zijn. En helaas is het nog lang niet zo, en is het zeer de vraag of dat ooit wel het geval zal zijn, dat er in hun werkkring zoveel aandacht aan hen wordt besteed, dat zij op latere leeftijd nog op de juiste plaats in het maatschappelijk leven terecht komen.

Gelukkig voor deze soort stakkerds neemt de leerlingopleiding onder uitermate deskundige leiding op de grote bedrijven hand over hand toe. Het is voor hen de praktisch enige kans „ontdekt” te worden en in de gelegenheid gesteld te worden zich verder te ontwikkelen. Daarom rust ook terzake deze zo belangrijke aangelegenheid van het kind de eerste en grootste verantwoordelijkheid bij de ouders. Gemakkelijk is die taak allesbehalve voor de ouders en bovendien speelt het financiële probleem in het gezin helaas dikwijls ook een geducht woordje mede in die zin, dat de financiële draagkracht van het gezin lang niet altijd parallel loopt met de sluimerende talenten van het kind. Het gaat hier echter om het toekomstig levensgeluk van het kind en doet dat ouders niet dikwijls bergen verzetten.

Wij staan opnieuw aan het einde van een lagere school-jaar en zouden daarom tot slot van deze beschouwing een allerernstig beroep willen doen op de betreffende ouders, ten volle te beseffen waarom het gaat bij het stellen van de vraag „Wat nu met ons kind?”

Hulp bij de beroepskeuze

In overleg met de onderwijzers en zeker door het inwinnen van advies terzake bij de bureaux voor beroepskeuze zal het mogelijk zijn uw kind een richting te doen kiezen overeenkomstig natuurlijke aanleg en bekwaamheden. De beroepskeuzebureaux van uw eigen K.A.B. staan te uwen dienste. Benut die mogelijkheid. Het gaat om het geluk van uw kind.

A-G.

HOLLANDS DUIN

Geniet er van, maar vergeet daarnaast de propaganda voor St. Eloy niet

Rumoer

RONDE DE EXTRA KINDERBIJSLAG VAN DE KATHOLIEKE WERKGEVERS

De uitbetaling van de extra-kinderbijslag door de katholieke werkgevers loopt ten einde. In de pers heeft men daaromtrent nadere mededelingen kunnen lezen.

Men kent de geschiedenis van de totstandkoming er van op 1 Juli 1948 uit hetgeen wij daaromtrent in St. Eloy schreven.

Uit een door mr. Van Spaendonck onder de textielarbeiders ingesteld onderzoek was gebleken, dat er bij circa 12½ % van die arbeiders een groot wekelijks financieel tekort bestond tot zelfs van 26 gulden per week. Dit tekort heerste bij de arbeiders met niet-verdienende kinderen. Daar tegenover stond een betrekkelijke ruime financiële armslag van de ongetrouwde werknemers.

Mr. Van Spaendonck kwam op grond van deze bevinding tot de overtuiging, dat een algemene loonsverhoging in deze geen oplossing kon brengen. Een algemene loonsverhoging zou immers nooit zodanig kunnen zijn, dat daarmee een tekort van 26 gulden per week zou worden genivelleerd, terwijl daarnaast de betrekkelijke ruime financiële armslag van de ongetrouwden er nog door zou worden vergroot. Hier kon alleen een betere verdeling van de beschikbare loonsom overeenkomstig de behoeften uitkomst geven. En waar de behoeften per arbeider sterk wisselen al naar gelang het kindertal, kon dit alleen geschieden door wijziging van de kinderbijslagregeling. Te voor en te na is dit nadien getracht de regering aan het verstand te brengen.

In afwachting van het resultaat daarvan en ter ondersteuning van de actie daartoe zijn ten slotte de katholieke werkgevers er toe over gegaan voor eigen rekening een extra progressieve kinderbijslag uit te betalen.

Noch met de actie, noch met deze daad is het ten slotte gebleken de voornamelijk socialistische weerstand te breken.

Ten bewijze van die weerstand herinneren wij onze lezers slechts aan de door onze zusterorganisatie de A.N.M.B. indertijd met de minister van Sociale Zaken gewisselde telegrammen over de vermeende gevolgen van deze extra-uitkering op de bedrijfsvrede in de Gelderse Achterhoek. In St. Eloy hebben wij daarover toen uitvoerig geschreven en zijn ook onzerzijds telegrammen aan de betreffende minister gezonden. De socialisten — de Partij van de Arbeid — moeten nu eenmaal niets van grote gezinnen hebben en voelen er derhalve weinig voor door middel van extra-kinderbijslag die gezinnen in hun bestaansmogelijkheid tegemoet te komen.

Hun vertegenwoordigers in de regering hebben dan ook niet nagelaten al hun invloed aan te wenden, door middel van het College van Rijksbemiddelaars en dergelijke deze extra-kinderbijslag van de katholieke werkgevers onmogelijk te maken en een wettelijke verruiming van de kinderbijslag te verhinderen. Het was vanaf den beginne duidelijk, dat de katholieke werkgevers, die over niet meer bedrijfsinkomsten beschikken dan hun andersdenkende collega's, het op den duur niet zouden kunnen volhouden, geheel alleen deze extra-kinderbijslag te blijven betalen. Hierbij nog afgezien van de door de rechtscolleges hun daarbij in de weg gelegde moeilijkheden door middel van processen-verbaal wegens overtreding van de door de regering vastgestelde loonvoorschriften. Nu dan ook vast staat, dat de regering niet bereid is, uitbreiding van de wettelijke kinderbijslag ook maar in overweging te nemen, hebben zij besloten de eigen regeling te beëindigen.

Voor de daardoor gedupeerde arbeiders is dat heel erg. Zij gaan daarmee een belangrijk stuk inkomsten derven.

Zij mogen daarbij echter goed beseffen, dit te danken

te hebben aan hun socialistische collega's, die het in liefde voor het grote gezin laten bij schijnschone leuzen en waanvoorstellingen. Meer nog, die nu via V.A.R.A. en dergelijke met modder gooien naar de katholieke werkgevers en de arbeiders trachten wijs te maken, dat het bij die katholieke werkgevers er alleen maar om te doen is geweest met die extra-kinderbijslag — als een soort zwart loon — arbeiders weg te kopen bij collega's en thans daaraan, nu de arbeidsmarkt wat ruimer wordt, weer handig een einde maken.

Nog eens: voor de gedupeerde arbeiders is die inkomstenderving heel erg, maar voor de katholieke werkgevers, die in deze pioniersarbeid verrichtten past alleen maar een woord van lof voor het initiatief, waarmee zij tegenover socialisten en tegenover liberalen hebben aangetoond, dat een meer rechtvaardige verdeling van de beschikbare loonsom zeer gewenst en heel goed mogelijk was. Geheel alleen kunnen zij dat bij de scherper wordende concurrentie niet volhouden.

Onze leden hebben er mede geleerd waar zij voor de behartiging van hun gezinsbelangen moeten zijn. In elk geval niet bij schoonsprekende V.A.R.A. c. s.

Gr-o

DE C.C. BRENGT VERSLAG UIT

Op Woensdag 24 Mei 1950 zijn wij in Utrecht weer bijeen geweest voor het controleren van de boeken en bescheiden van onze bondspenningmeester.

Zoals u uit de ondertekening bij het financieel verslag over het eerste kwartaal 1950 hebt kunnen lezen, was het ditmaal reeds nodig gebruik te maken van het op de laatste bondsraadsvergadering genomen besluit, om plaatsvervangende leden voor de controlecommissie aan te wijzen.

In de plaats van vriend Hest, die verhinderd was, hadden we vriend Huiskens in ons midden, zodat de ploeg toch compleet was.

Reeds direct na aankomst werden wij attent gemaakt op een door ons bij de vorige controle gemaakte fout. Het origineel van het verslag over het 4e kwartaal 1949 was door ons gedateerd 14 December 1950 in plaats van 14 Maart 1950. Het eerste werk was thans de gemaakte fout te herstellen.

Uit deze „slip of the pen" moet u echter niet concluderen, dat onze controle maar zo, zo, is. Neen, integendeel, alle posten van kas- en giroboek, zowel wat de inkomsten, alsook wat de uitgaven betreft, worden precies vergeleken. Bovendien wordt de verwerking van deze posten in de overige boeken nagegaan. Met grote voldoening hebben wij steeds en ook ditmaal weer kunnen constateren, dat alles prima in orde was. Alle posten van het financieel overzicht worden bovendien nog gecontroleerd aan de hand van de grootboek-tellingen. Steeds weer komen wij onder de indruk van de omvangrijkheid en de belangrijkheid van de taak van onze bondspenningmeester. En steeds opnieuw schenkt het ons grote voldoening te kunnen vaststellen, dat het beheer van de bondsfinanciën in goede handen is.

A. VAN AKEN.

Omhoog NAAR HET VOORBEELD DER HEILIGEN

ST. WILLEBRORDUS I

† Hij werd in het jaar 657 geboren. Zijn vrome vader bracht Wilgis reeds op jeugdige leeftijd naar het klooster der paters Benedictijnen te Ripon en vertrouwd aan deze eerbiedwaardige monniken de opvoeding van zijn zoon toe. Als leermeester had hij daar de H. Wilfried, die de kloostergeest der Benedictijnen reeds op jeugdige leeftijd in zijn vrome ziel deed rijpen. Weinig is omtrent de jeugdjaren van deze grote apostel van de toen tot ons land behorende gebieden bekend. Reeds in zijn jonge jaren ontsproot en groeide in zijn hart het verlangen het geloof aan de heidenen van deze landen te gaan prediken. Zijn moeder had hij nauwelijks gekend en zijn vader had hij reeds op jeugdige leeftijd verloren; ook zijn eerste leermeester Wilfried had door de lagen van zijn heidense vijanden hem moeten verlaten en de vlucht naar Rome moeten nemen. Van Ripon is hij toen naar Ierland gegaan, waar hij in Egbert, de heilige overste van Rathmiselgi, een tweede vader vond, die hem verder in het leven der Benedictijnen heeft geleid.

In het jaar 690 vertrok hij met zeven van zijn medebroeders als geloofsprediker naar de overzijde van de zee en landde aan de monding van de Rijn ter hoogte ongeveer van de plaats welke wij tegenwoordig Wasenaar noemen. In die streken woonden omstreeks die tijd de heidense Friezen met hun vorst Radboud, die gedurende geheel zijn leven de grote bestrijder van de nieuwe godsdienst, welke Willebrord kwam prediken, zou zijn. Spoedig

reeds ondervond Willebrordus die vijandschap en deze ook dwong hem voorlopig de prediking onder de Friezen te staken en zich naar dat gedeelte te begeven, dat onder de macht van de Frankische koning Pepijn van Herstal stond. Deze vorst zond hem naar Maastricht, dat door de H. Lambertus als bisschop werd bestuurd, die hem gaarne verlof tot prediking gaf.

In het najaar van 690 vertrok hij naar Rome om van paus Sergius zijn zending naar de heidenen te ontvangen en reeds in 691 is hij met machtiging van de paus in ons land terug en wordt door Willebrord's bemiddeling Suidbertus tot eerste bisschop voor die landen gekozen en gewijd en werd Teisterbant (Tielervwaard, Bommelerwaard en het land van Heusden en Altena) het terrein van Willebrord's eerste werkzaamheden.

Reeds tot Buren en Wijk bij Duurstede hadden Willebrord en zijn gezellen hun arbeidsveld uitgestrekt als wederom Radboud aan het hoofd van de Friezen hun arbeid kwam verstoren. Doch Pepijn kwam hen verdedigen, versloeg Radboud en verdreef wederom de Friezen.

Bij deze gelegenheid verzocht Pepijn echter de nederige Willebrord zelf de bisschoppelijke waardigheid op zich te nemen en ten tweeden male ging Willebrord met de gezanten van de koning in 695 naar Rome. Hij werd door paus Sergius op 22 November van dat jaar gewijd tot aartsbisschop der Friezen. Reeds in 696 kwam hij terug in Utrecht, van waaruit hij zijn zending onder de Friezen wilde beginnen. Hier bouwde hij de eerste

kapel, toegewijd aan het Kruis des Heren en de H. Maagd Maria. Onder de bescherming van Jezus en Maria wilde hij in nederig geloof en vertrouwen zijn apostolische arbeid stellen. Kort daarop begon hij met de bouw van de nieuwe kathedraal, welke echter eerst in 720 zou worden voltooid en werd toegewijd aan de H. Martinus. Dit was het eerste begin van Utrechts schone Domkerk.

De tegenwoordige kerk werd in 1254 begonnen, in 1580 door de Hervormers geplunderd en in 1680 werd het schip door een orkaan verwoest.

Enige tijd na de bouw van de Martinus Kathedraal bouwde Willebrord zijn eerste klooster en kloosterschool, welke het begin is geweest van de bloei van de wetenschap, die van die school uitging. Van hieruit begon Willebrord zijn missiereizen door Friesland en Holland. In 696 reeds vinden wij de heilige Bisschop in het Westen van het land. Plaatsen als Vlaardingen, Voorburg, Leiden, Oegstgeest, Velzen, Heilo en Petten waren de vruchten van zijn arbeid en herinneren ons in hun kerken nog aan zijn gezegende vruchtbare arbeid en aan verscheidene wonderen, welke God op zijn bede verrichtte. De Willebrordput te Heilo is nog steeds in onze dagen een blijvende herinnering aan deze heilige.

Hoe vruchtbaar deze missiereizen voor de Kerk van Christus geweest zijn, getuigen de duizenden die door Willebrord, in het ware geloof werden onderricht, de talrijke christengemeenten, welke in Holland en Friesland werden gesticht en de heerlijke uitingen van geloof en liefde, welke in het begin van de 8e eeuw daar werden gevonden. De boom des geloofs begon uit te groeien en haar takken steeds verder over ons land te verspreiden. St. Willebrord was de grote, door God uitverkoren tuinman, die door Gods geest bezielde en door Gods liefde gedrongen aan duizenden het heil van het christengeloof heeft gebracht.

*De hemelse magiër
een film van levensechte romantiek en*

St Eloy

ORGANISEERT EEN FILMTOURNEE

Neen, waarde lezers: niet nu!

In de heerlijke zomermaanden ga je niet naar een film, maar van de natuur genieten.

De filmtournee, waarop wij doelen, vindt dan ook eerst in het najaar en de winter plaats. En dient ter aangename afwisseling van de in die tijd gebruikelijke gang van zaken in het bondsafdelingsleven. En bij zo'n gelegenheid halen wij natuurlijk onze vrouwen en verloofden er bij.

De tournee wordt verzorgd door de Filmcentrale van onze K.A.B. onder gebruikmaking van een spiksplinter nieuwe apparatuur; een volwaardige bioscoopinstallatie. Het resultaat daarvan is een zeer mooi beeld en geluid. Bovendien kon beslag gelegd worden op het alleenvertoningsrecht van een wondermoole film:

DE HEMELSE MAGIËR

het roemrijke leven van de Pastoor van Ars.

Auteur, regisseur, acteurs en actrices, alsmede de cameraman zijn er voortreffelijk in geslaagd, de strijd met de duivelse machten, welke deze grote, eenvoudige heilige, steeds had te voeren, tot uitbeelding te brengen.

Dit veel bewogen leven van deze eenvoudige dorps-pastoor werd daarnaast doorweven van een grote zorg en toewijding voor zijn parochianen. Het is alles behalve een „hemelse film” geworden. Romantiek en levensernst zijn er in op harmonische wijze dooreen gevlochten.

Nog eens: het is een unieke film, waarvan de mogelijkheid ze te zien u alleen langs deze weg wordt geboden.

Ruim honderd afdelingen gaven de wens te kennen de film in zijn afdelingen te laten draaien. Hieronder volgen de namen er van.

Aalst
Aarle-Rixtel
Afferden
Alphen a.d. Rijn
Arnhem
Assendelft

Bunnik
Culemborg
Deest
Delft
Deventer
Dordrecht

Baarn
Beek en Donk
Bennebroek
Bergen op Zoom
Beverwijk
Blerick
Breukelen
Borne
Breda
Budel

Eindhoven
Enschede
Erica
Gaanderen
Geertruidenberg
Gendt
Glanerbrug
Gorinchem
Gouda

's Gravenhage

Haaksbergen
Haastrecht
's Heerenberg
Heerlen
Heeze
Helden
Hengelo
's Hertogenbosch
Heusden
Hilvarenbeek
Hoofddorp
Hoorn
Hulst
Huissen

Kampen
Klazinaveen

Leeuwarden
Leiden
Lobith

Maarssen
Maastricht
Made
Millingen
Montfoort
Mook

Nieuwkoop
Nijmegen

Oldenzaal
Oosterhout
Oss
Oudewater
Oud-Gastel

Pijnacker

Reuver
Roosendaal
Rotterdam

Sassenheim
Schiedam
Silvolde
Son
Stampersgat
Swalmen

Tilburg

Uitgeest
Uithoorn
Ulf
Utrecht

Vaassen
Valkenswaard

Veendam
Veghel
Vinkeveen
Vlaardingen
Vlissingen
Vlijmen
Volendam
Vreeswijk

Waalre
Waalwijk
Wageningen
Weerselo
Weert
Woerden
Wormerveer
Wijchen

Zaandam

Zeddam

Zeist
Zevenaar

Zwartemeer
Zwolle.

Afdelingen, nog niet op deze lijst voorkomend, kunnen zich alsnog — maar dan ten spoedigste — bij het bondsbestuur melden.

Het wordt een mooie avond voor de leden en hun vrouwen.

Verzuim die kans niet.

De voorwaarden zijn door het bondsbestuur zeer aantrekkelijk gesteld en bij de afdelingsbesturen reeds lang bekend.

De eerste

ROMEREIS-WINNAAR

In St. Eloy no. 6 van 25 Maart j.l. kondigde het bondsbestuur een nieuwe grote propaganda-actie aan: Naar de 45000 leden.

Op elke 200 nieuwe leden, die minstens twee maanden aan hun verplichtingen tegenover de bond zouden voldoen, zou onder de inschrijvers er van een reis naar Rome beschikbaar

worden gesteld. Na 31 December 1950 wordt deze prijs veranderd in een reis naar Lourdes.

Het eerste 200tal, dat aan de gestelde voorwaarde heeft voldaan, is nu volgeboekt en het lot wees

W. H. Roelofs, 12456

Venstraat 19, Eindhoven

aan als de gelukkige prijswinnaar.

Hij was in dit tweehonderdtal vertegenwoordigd door het door hem ingeschreven nieuwe lid 62814.

Wij wensen de prijswinnaar van harte geluk met zijn prijs en vertrouwen, dat zijn voorbeeld duizenden leden van St. Eloy zal bewegen hun beste beentje voor te zetten bij de ledenwerving om daarmee een zelfde kans te lopen als hij.

Gr-o

*De hemelse magiër
..... heiligheid*

De Beckson- terugtrapremnaaf

Dat Nederland moet industrialiseren is onze leden misschien al tot vervelens toe voorgehouden. Zij weten, dat onze bevolking sterk toeneemt ten gevolge van het hoge aantal geboorten en dat al die thans nog zalig luijende babies in de toekomst de handen uit de mouwen zullen willen steken. Een aantal van hen zal misschien naar elders emigreren; het gros zal echter wel in Nederland werk zoeken. Aangezien de werkgelegenheid in landbouw en handel maar beperkt is, zal de industrie de grootste werkgelegenheid moeten bieden. Werkgelegenheid komt er alleen als de afzet van de geproduceerde goederen toeneemt. Vlak na de oorlog bestond er in Europa — en praktisch over de gehele wereld — een grote behoefte aan goederen. Men kocht van alles en keek maar weinig naar kwaliteit en prijs. Het Nederlandse industrialisatievraagstuk zou dus, naar het leek, gemakkelijk worden opgelost. Niets is echter minder waar.

We behoeven het onze leden haast niet te zeggen, Zij weten zelf reeds, dat, nu de behoefte aan goederen niet meer zo groot is als vlak na de oorlog, „de dubbeltes weer waarde hebben”. Er komt weer concurrentie en de koper stapt nu alleen de winkel binnen, waar hij de beste spullen koopt tegen de laagste prijs. Verschillende nieuw in Nederland opgezette ondernemingen hebben dit reeds ondervonden en hebben thans te kampen met grote afzetmoeilijkheden. Wij zou hiervan tientallen voorbeelden kunnen geven. Deze ondernemingen zullen op den duur niet kunnen blijven draaien, met als gevolg: werkloosheid. Het verheugt ons daarom, dat we thans goed nieuws kunnen vermelden over een industrialisatieproject, dat naar onze mening een succes moet worden: de Beckson-terugtrapremnaaf.

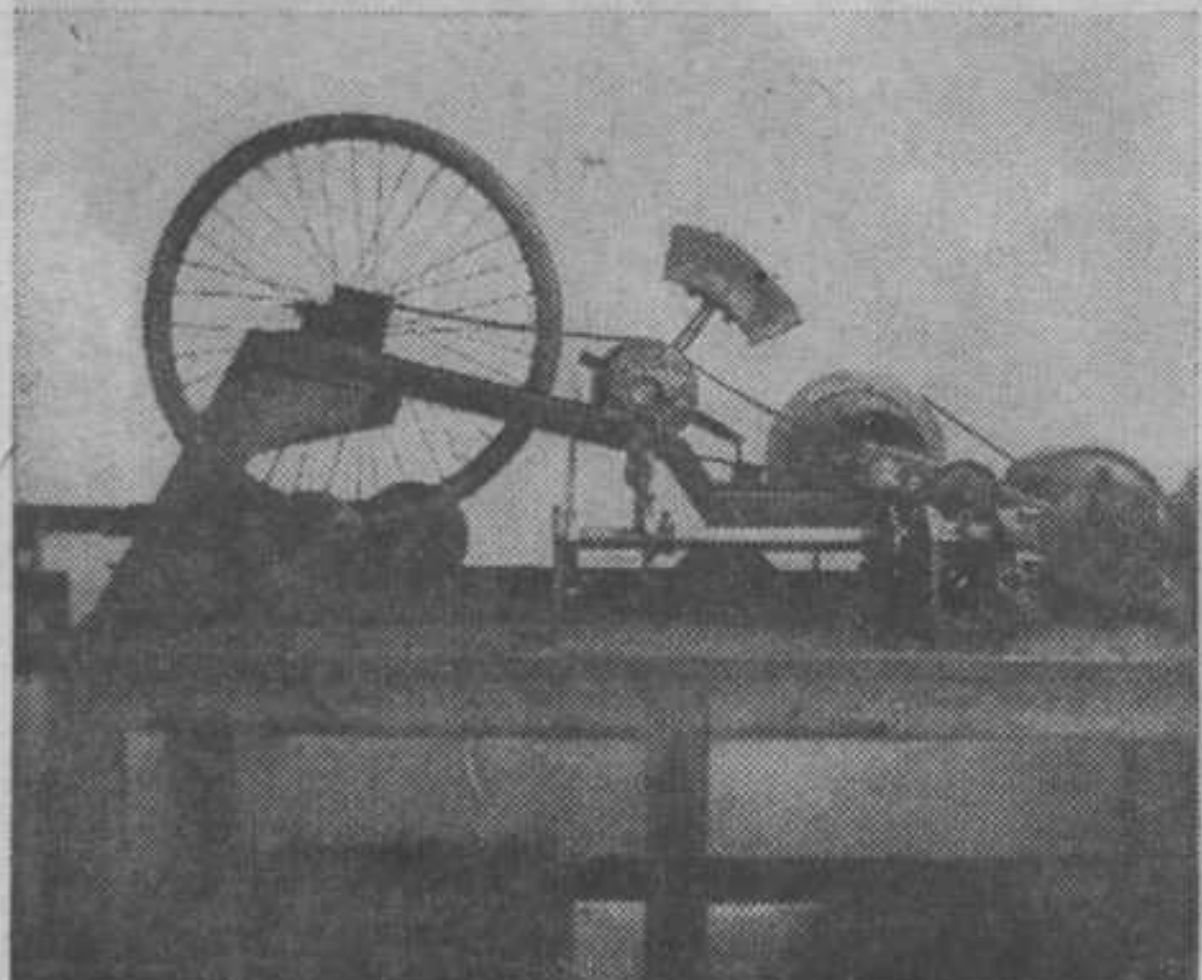
Waarom de fabricage ter hand werd genomen.

De Nederlandse regering verleent, zoals onze leden weten, krachtige steun bij de industrialisatie van ons land. In verband met de deviezenbesparende stelt zij daarbij vooral belang in deviezenbesparende en -verdienende projecten. Nu bestaat er in ons land een grote behoefte aan rijwielen; een fiets is immers voor een Nederlander geen luxe maar een noodzakelijk iets. Geen wonder, dat de rijwielinindustrie in ons land een grote vlucht heeft genomen. En toch was het vóór de oorlog met deze industrie ze gesteld, dat de fabrikanten bijna alle onderdelen importeerden uit het buitenland en zich dus hoofdzakelijk bezig hielden met montage. De nadelen hiervan hebben we vlak na de oorlog terdege gevoeld.

Het was dus te begrijpen, dat de regeringsinstanties zochten naar wegen, hoe hier de Nederlandse industrie kon worden ingeschakeld. Het oog viel daarbij op een van de ingewikkeldste onderdelen van de fiets: de terugtrapremnaaf, die tot dan toe niet in Nederland werd gemaakt.

Een van de weinige bedrijven in Nederland, dat reeds voor de oorlog gecalculeerd precisiewerk in massa-productie vervaardigde was de Fijn-Mechanische Industrie Becker's Sons N.V. te Brummen. Dit bedrijf werd, door de Nederlandse regering aangezocht een terugtrapremnaaf te gaan fabriceren.

Nu was de vraag: welke naaf zullen we gaan fabriceren? Aanvankelijk had men gedacht één van de bekende buitenlandse types te gaan vervaardigen en

Beproevingssapparaat.

daarvoor licenties (goedkeuring tot fabricage) aan te vragen. Dit leverde echter veel moeilijkheden op. Bovendien vertonen de diverse buitenlandse merken gebreken zoals o.a. het niet onmiddellijk aantrappen na het vrijlopen en het vastlopen bij het achteruitrijden van de fiets. Toen dacht men: „waarom zullen we niet een artikel gaan vervaardigen, dat in kwaliteit boven de bestaande constructies uitsteekt? We hebben nu een Instituut voor Rijwielontwikkeling (I.R.O.), waarom zullen we ons Nederlandse intellect nu niet met die van het buitenland gaan meten?” De Becker's Sons nam het werk ter hand en na ruim 2½ jaar experimenteren, geholpen door de I.R.O. werd de moeite met succes bekroond. De firma bracht een product op de markt, dat unieke eigenschappen bezit en de vergelijking met de bestaande naven glansrijk kan doorstaan. Daar de Beckson-naaf niet duurder is dan deze merken kan hiermede de concurrentiestrijd met het buitenland met vertrouwen worden begonnen.

Constructie en voordelen van de Beckson-naaf

Onze technische medewerker vertelt hierover het volgende:

Bij de uitvoering van de terugtrapremnaven kan men twee systemen toepassen:

1. De mantelremnaaf.
2. De lamellenremnaaf

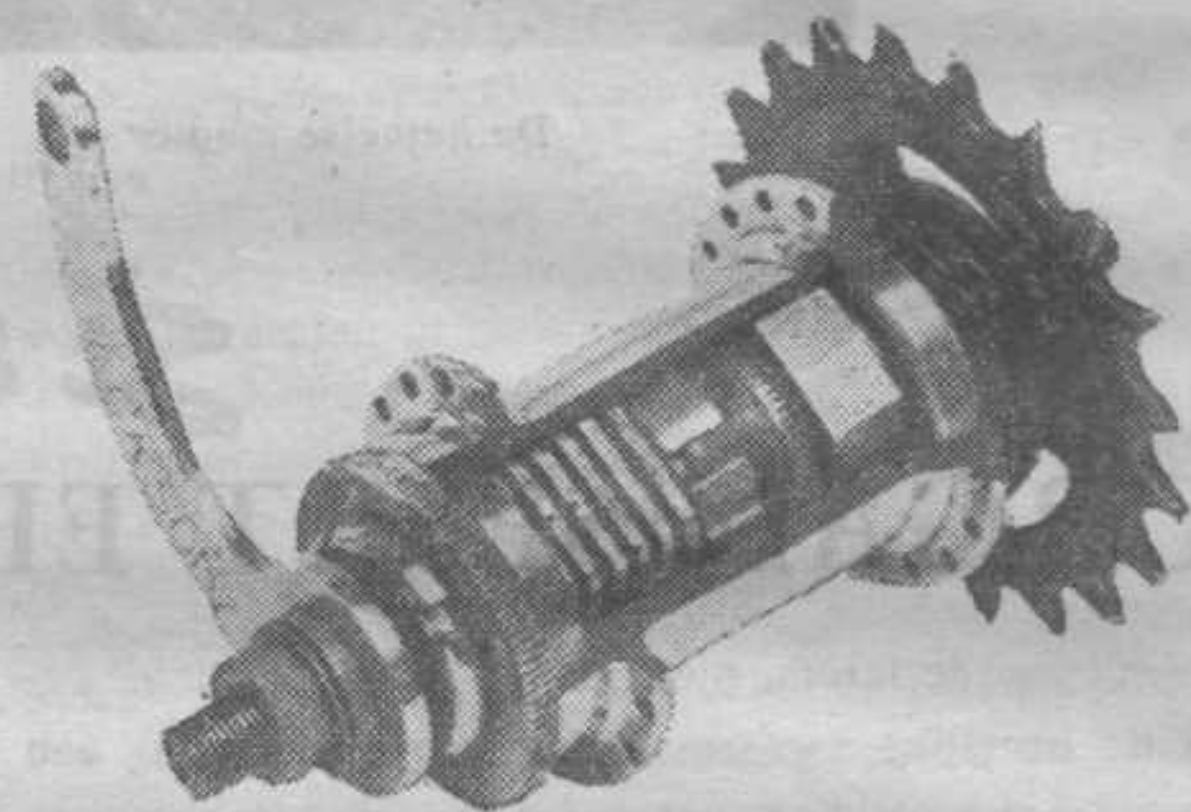
Overzicht zes-spillige automatische, draaibanken.

Bij de onder 1 genoemde geschiedt de remwerking in grove trekken als volgt: door het achteruit trappen wordt met behulp van een mechanisme in de naaf, een stilstaande doorgezaagde bus uitgezet en tegen de binnenzijde van de draaiende naafhuls aangedrukt, waardoor tengevolge van de wrijving tussen deze bus en naafhuls, de remwerking ontstaat. Bij de Beckson-terugtrapremnaaf berust de remwerking op het tegen elkaar wrijven van een aantal dunne metalen schijven of lamellen. Om en om zijn deze lamellen op een vierkant gedeelte van de vaststaande as van het achterwiel aangebracht, respectievelijk in de zeskant-vormige binnenwand van de draaiende naafhuls geplaatst. Daar alle lamellen in zijdelingse richting verschuifbaar zijn wordt bij het terugtrappen bereikt, dat het gehele lamellenpakket wordt samengedrukt; waardoor de bovengenoemde wrijving ontstaat die het remmen teweegbrengt.

Een der grootste voordelen van de Nederlandse naaf is hierin gelegen, dat de remwerking naar verkiezing kan worden opgevoerd. Bij de mantelremnaaf is deze werking beperkt tot de omvang van het wrijvingsoppervlak tussen bus en naafhuls. Bij de nieuwe naaf kan men door een groter aantal lamellen te nemen, deze werking versterken bij gelijkblijvende uitgeoefende pedaalkracht. Het aantal plaatjes kan hiertoe gemakkelijk worden uitgebreid door deze in een dunner uitvoering te nemen. Met het oog hierop is de nieuwe naaf bij uitstek geschikt te maken voor rijwielen die uitgerust zijn met hulpmotor, en die dus

een grotere gemiddelde snelheid ontwikkelen dan de normale fiets. Een groot voordeel is tevens dat bij achteruitrijden van het rijwiel, de naaf niet de hinderlijke neiging tot vastlopen vertoont. Bij proeven in de fabriek genomen is gebleken, dat de warmte-afvoer van het lamellenpakket naar buiten, zeer gunstig is; een gedeelte van deze warmte immers, wordt afgevoerd via de lamellen, die aan de naafhuls aansluiten. Een ander gedeelte via de as waarop de andere lamellen zijn geplaatst. Verder is het smeren tijdens het gebruik overbodig, indien de kogels eenmaal goed zijn ingevet en heeft de nieuwe naaf dan, ook geen smeernippel meer.

In afwijking van de traditionele remnaven kan de Nederlandse naaf bogen op de mogelijkheid voor de vakman om de zogenaamde vrije slag, voorafgaand aan het remmen te regelen. Verder kan iedere leek de speling van de kogellagers op zeer eenvoudige wijze stellen, zonder dat de asmoeren daarbij behoeven losgemaakt. Alle aan slijtage onderhevige en zwaarbelaste onderdelen zijn chroomnikkelstaal en andere beproefde materialen. De naafhuls is met ingeperste geharde cups uitgevoerd. De kunstharerschoentjes voorkomen slijtage van de wrijvingsveer. Deze veer behoudt hierdoor haar klemkracht, waardoor een

Aanzicht naaf.

goed functionneren van de naaf, ook na langdurig gebruik, gewaarborgd is.

Voor de verzending worden de naven stuk voor stuk gecontroleerd op de goede werking en af en toe wordt bij wijze van steekproef een exemplaar op de beproevingsmachine aan de belastings- en slijtageproef onderworpen.

Moeten wij hier nog iets aan toevoegen om de Nederlanders van de kwaliteit van deze naaf te overtuigen? Bij de zoëven genoemde belastings- en slijtageproef is gebleken, dat deze naaf alle andere naven in remvermogen en vooral in levensduur belangrijk overtreft. Dit is te begrijpen als men weet, dat voor alle aan slijtage onderhevige of zwaarbelaste delen chroomnikkelstaal en andere hoogwaardige materiaal-soorten worden gebruikt. Verschillende Nederlandse rijwielfabrikanten hebben reeds hun lof over de Becksonnaaf betuigd.

En hoe denkt de redactie van St. Eloy er over?

Wij hebben het bedrijf zelf bezocht en we zijn er als vakmensen enthousiast over geweest. De fabricage van de onderdelen van de naaf geschiedt grotendeels op 6 en 8 spil automatische draaibanken. De kwaliteitscontrole van alle onderdelen vindt tijdens de verschillende bewerkingen op regelmatige tijden plaats, terwijl elk onderdeel na de laatste bewerking in de afdeling controle nauwkeurig wordt nagemeten. Het bedrijf is ingesteld op precisiewerk, wat bewijzen de reeds vóór de oorlog vervaardigde tot op 1 miljoenste gram nauwkeurig wegende balansen.

Een Nederlands product.

Toch is aan de fabricage van deze naaf nog risico verbonden en deze risico ligt bij het Nederlandse publiek. Iedere Engelsman, Amerikaan, Belg of Fransman zal het product van zijn eigen land, mits kwaliteit en prijs geen bezwaren opleveren, verkiezen boven buitenlandse producten. Niet zo echter de Nederlander. Zonder dat hij eigenlijk weet waarom, alleen uit gevoelsoverwegingen, neemt hij liever buitenlands fabrikaat. Hij beseft hierbij niet, dat hij de werkgelegenheid in Nederland en daardoor zichzelf grote schade toebrengt.

Een dergelijke mentaliteit is te begrijpen omdat Nederland groot is geworden door zijn internationale handel. Van huis uit zijn wij kooplui en geen industriëlen. Maar die tijd is reeds lang voorbij en vooral thans moet Nederland op de eerste plaats een industrieland worden. En dit kan het alleen worden, wanneer op de eerste plaats het Nederlandse volk zelf vertrouwen heeft in zijn industrie en dit bij het kopen toont.

De Becksonnaaf is een Nederlands product, dat wat kwaliteit en prijs betreft onder haar soortgenoten aan de spits staat. Nederlanders, toont nu dat ge „industrie-mind” zijt en koopt zoveel mogelijk Nederlandse waar!

Met de Becksonnaaf koopt gij het beste wat er in binnen- en buitenland te koop is.

Voor overige illustraties zie pag 5.

Enige interessante gegevens

OVER DE NEDERLANDSE METAALINDUSTRIE

In een van de tijdschriften van het Nederlands Economisch Instituut werden enige tijd geleden een aantal interessante gegevens gepubliceerd over de Nederlandse metaalindustrie. Na een bestudering van deze gegevens vonden wij het nuttig hiervan het een en ander in ons blad af te drukken, opdat de leden een indruk krijgen van de afzet, personeelsbezetting enz. in onze industrie.

Onze bond komt, wat ledental betreft, op de tweede plaats in de K.A.B., achter de bouwrijverheid, zoals onze leden onlangs in de Volkskrant hebben kunnen lezen. Deze getalsverhouding is ook een getrouwe weerspiegeling van de plaats van de metaalindustrie in de gehele Nederlandse volkshuishouding. Volgens de beroepstelling van 1947 was 9,6 pct. van de Nederlandse beroepsbevolking, 370.159 personen, werkzaam in deze industrie. In 1930 was dit percentage slechts 7,5, 237.421, zodat we met recht trots kunnen zijn op de groei van onze industrie. Bovendien blijkt uit

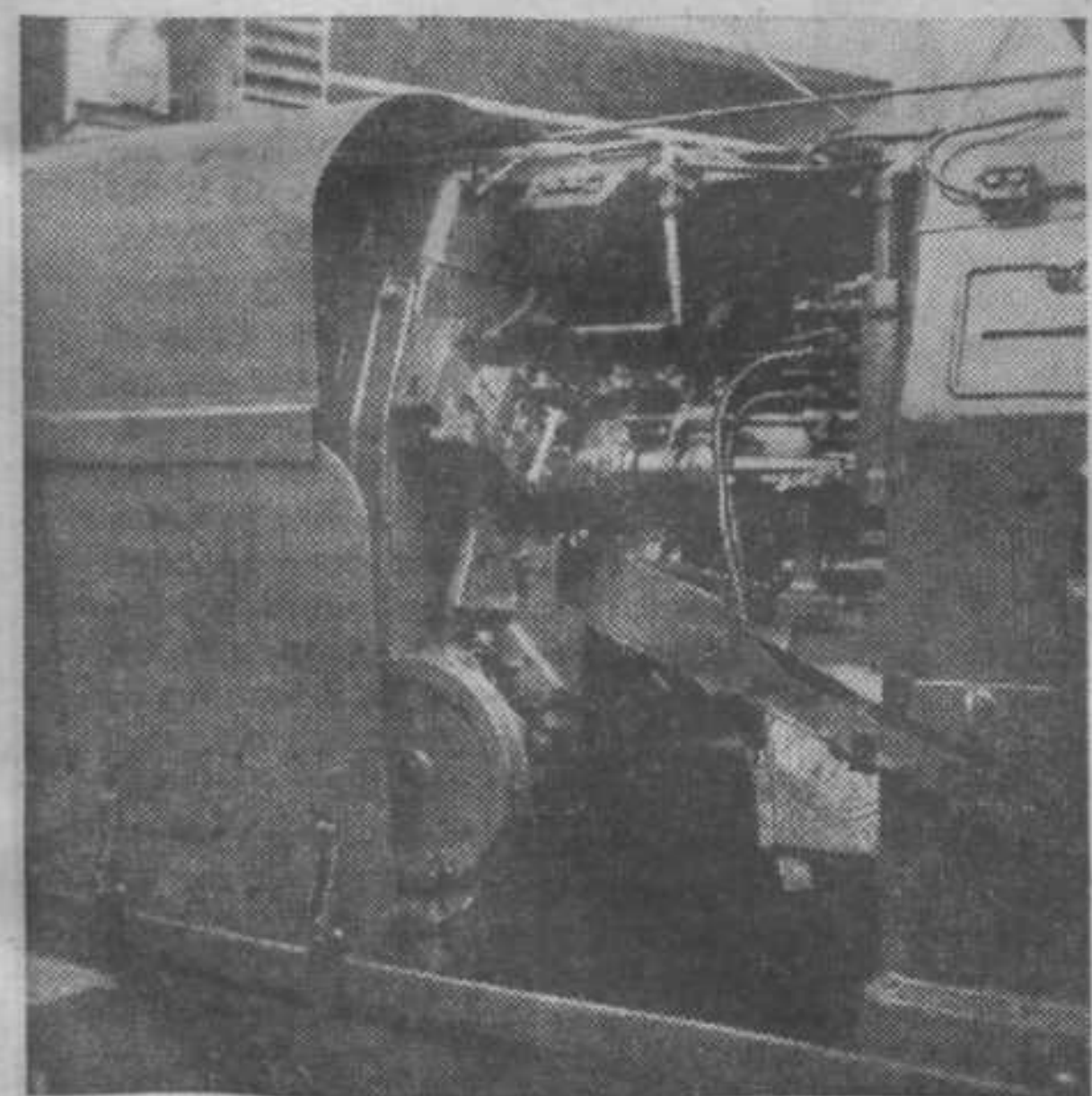

Rembalans: Een voorbeeld van de overige precisiearbeit van het Becksonbedrijf.

cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek, dat het aantal arbeidskrachten in de metaalindustrie sindsdien weer sterk is toegenomen.

De groei van onze industrie heeft ons niet te verwonderen. Talloze malen is immers reeds verteld, dat de Nederlandse industrie zich moet toelagen op de fabricage van kwaliteitsproducten en de metaalindustrie vervaardigt vooral dergelijke producten. Geen wonder, dat de Nederlandse regering hoge verwachtingen heeft van de metaalindustrie bij de voltrekking van de industrialisatie.

Hoe is het met de afzet in onze industrie gesteld?

Aanzicht acht-spillige automaat waarop de buitenhuizen gedraaid worden.

In het eerste kwartaal van 1949 bedroeg de totale omzet in de metaalindustrie f 653 miljoen. Circa 22,3 pct. van de productie werd uitgevoerd naar het buitenland. Onze industrie levert dus een belangrijke bijdrage aan de totale export van Nederland; ook in 1947 en 1948 schommelde het percentage van de productie, dat werd uitgevoerd, rond de 22 pct.

In de metaalindustrie kunnen we verschillende belangrijke bedrijfstakken onderscheiden. In machinefabrieken, constructiewerkplaatsen en dergelijke, in de scheepsbouw- en de electrotechnische industrie zijn de meeste metaalarbeiders werkzaam. Deze drie bedrijfstakken omvatten in het eerste kwartaal van 1949 circa 6/10 van het totaal aantal arbeidskrachten, in de metaalnijverheid werkzaam.

Niet alle takken dragen evenveel bij aan de export. De scheepsbouw en de electrotechnische industrie zijn, wat hun afzet betreft, het sterkst op het buitenland georiënteerd, terwijl de machinefabrieken en constructiewerkplaatsen veel meer voor de binnenlandse markt werken. In de electrotechnische industrie werd in het eerste kwartaal van 1949 38 pct. van de productie geëxporteerd; dit percentage was in de scheepsbouw 29 pct. en in de sector machinefabrieken en constructiewerkplaatsen maar 16 pct.

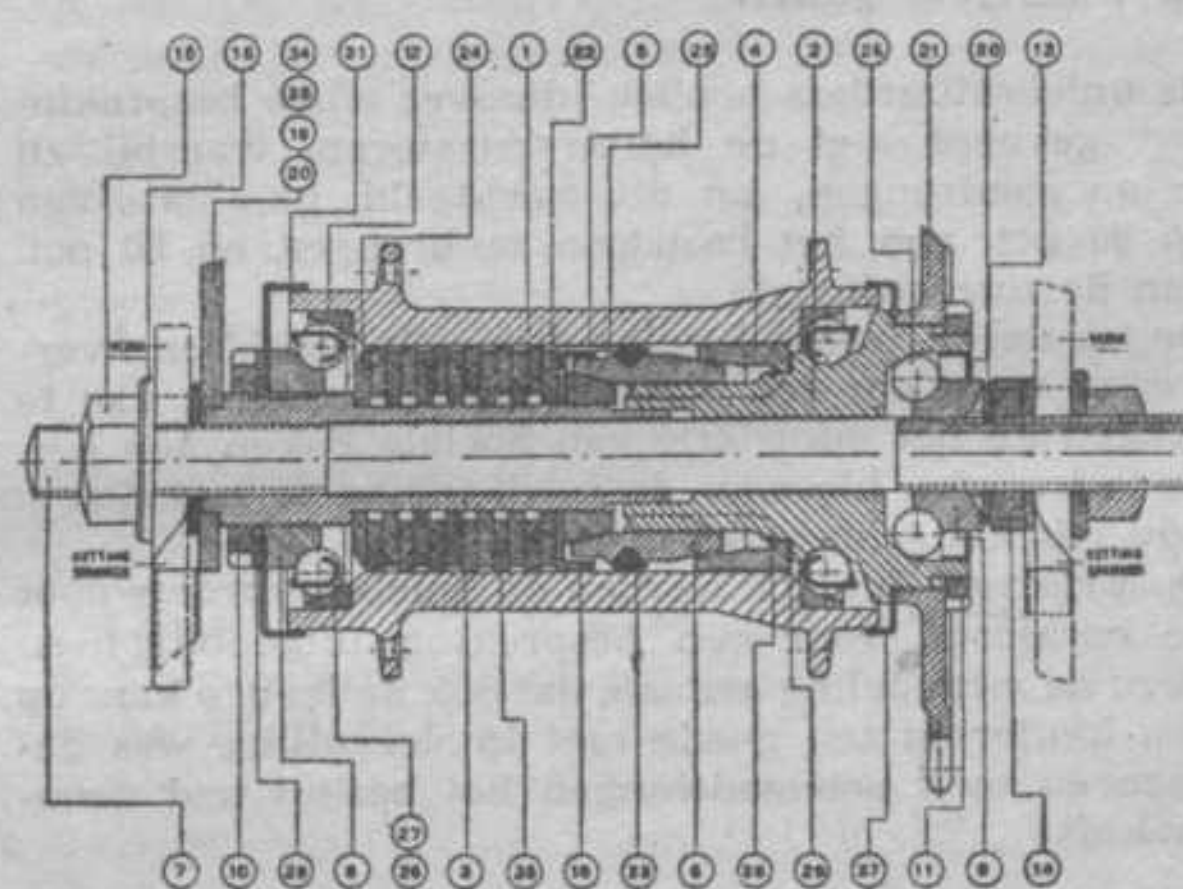
Over de toekomstige afzet van de metaalindustrie kunnen we uiteraard nog weinig zeggen. Vlak na de oorlog bestond een grote vraag naar producten, zodat de afzet toen weinig moeilijkheden opleverde. Thans is het getij echter gekeerd, de binnenlandse markt begint „verzadigd” te worden, en ook in het buiten-

land is het publiek niet meer zo kooplustig. De afzet van radio's in het binnenland is verminderd, terwijl in het buitenland eveneens moeilijkheden optreden. Hier bestaat natuurlijk het gevaar, dat men in het buitenland de invoer van Nederlandse producten gaat weren onder het motto: invoer van luxe artikelen is ongewenst. Gelukkig is dit gevaar niet groot, omdat thans hard gewerkt wordt aan de verwezenlijking van de Europese economische unie. Bovendien is de kwaliteit van de Nederlandse radio's en andere electrotechnische producten een sterk wapen in de strijd om opvoering van de export.

De andere bedrijfstakken ondervonden minder afzetmoeilijkheden. De oorzaak hiervan is, dat deze takken productiemiddelen fabriceren, waaraan nog steeds een grote behoefte is. De electrotechnische industrie vervaardigt grotendeels consumptiegoederen.

Alles bij elkaar genomen geeft volgens het Nederlands Economisch Instituut de metaalindustrie de indruk een belangrijk instrument te zijn in de strijd om herstel van het evenwicht in de Nederlandse economie, in haar verhouding tot het buitenland.

R-s.

Schets Beckson-naaf met onderdelen-aanduiding.

Een bedrijf

GAAT TEN GRONDE

Konden we in de voorlaatste aflevering van ons vakblad lezen hoe door goed beheer, krachtige leiding en een goede gemeenschapszin van hoog tot laag, een gezond bedrijf werd opgebouwd en in stand gehouden, deze keer schrijven we over een bedrijf, dat door wanbeheer en slappe leiding ten gronde is gegaan.

Wij bedoelen hiermede de EFA-PRODUKA te Amsterdam, een bedrijf, waar tot voor kort méér dan 400 werknemers een bestaan vonden. Hoewel het niet prettig is hierover te schrijven, achten we ons hiertoe wel verplicht, omdat over deze onderneming in de landelijke pers reeds meermalen is geschreven en tal van tegenstrijdige geruchten de ronde hebben gedaan.

Wat is het geval?

In de eerste jaren na de oorlog was er in ons land en ook in het buitenland een geweldige vraag naar stofzuigers, welke deze onderneming in hoofdzaak produceerde. Om nu een zo groot mogelijke productie te kunnen verkrijgen, trachtte men onder alle omstandigheden de bedrijfstrede te handhaven. Aangezien echter het overgrote deel van het personeel uit leden van de E.V.C. bestond en de invloed van deze organisatie dus overwegend was, kon men deze bedrijfstrede slechts handhaven door telkens maar weer aan de eisen van deze heren tegemoet te komen. Ging dat in een bepaald geval niet snel genoeg, dan was een korte sit-downstaking wel voldoende om het doel te bereiken.

Reeds toen was het duidelijk dat dit eenmaal spaak moest lopen. De toenemende concurrentie vond in dit bedrijf met zijn zwakke leiding en hoge productie-kosten geen voldoende weerstand en

de gevolgen bleven niet uit.

In September 1949 bleek, dat een grote achterstand in de betaling der belasting was ontstaan. Bovendien waren gedurende lange tijd de premies aan de Raad van Arbeid niet afgedragen. En ten slotte — wie herinnert zich de vele geruchtmakende publicaties hierover niet — had men ook de van de werknemers ingehouden en door de werkgever te betalen premie voor het bedrijfspensioenfonds in eigen zak gehouden.

Hieruit blijkt wel overduidelijk, welk 'n wanbeheer in deze onderneming werd gevoerd. Men speelde tegenover de werknemers de royale werkgever, doch achteraf blijkt dat dit eigenlijk geschiedde van hun eigen geld. Een faillissementsaanvraag werd door de belastingdienst ingediend en ten einde hieraan te ontkomen, had men het gehele bedrijf verhuurd met de kans op verkoop en zelf surséance van betaling aangevraagd, welke werd verleend.

Het bedrijf gesloten.

Toen de werknemers op Maandag 12 September normaal naar het bedrijf kwamen vonden zij het hek gesloten. De nieuwe bedrijfsleiding wilde de zaak reorganiseren en liet bekend maken, dat het gehele personeel geacht werd te zijn ontslagen, waarbij de wettelijke opzegtermijn in acht zou worden genomen. Men kon zich echter de volgende dag voor een nieuw dienstverband komen melden, zodat op Dinsdagmorgen vrijwel het gehele personeel weer in het bedrijf aanwezig was. Na enkele uren moesten allen echter op last van enkele belastingambtenaren het bedrijf wederom verlaten, omdat op alles beslag was gelegd.

Onmiddellijk hierop hebben tal van besprekingen plaatsgevonden met de uniebestuurders, het gewestelijk arbeidsbureau en de autoriteiten van de belastingdienst, die er alle op gericht waren om de beslaglegging op te heffen, opdat de zaak weer zou kunnen gaan draaien.

Toen dit niet onmiddellijk gelukte, moest allereerst aandacht besteed worden aan de positie van de personeelsleden, die niet konden werken en ook geen loon ontvingen.

Door aandrang van alle zijden werd ten slotte bereikt, dat zij een voorlopige uitkering ontvingen.

Bij de autoriteiten van de belastingdienst werd ten slotte bereikt, dat onder een nieuwe huurder de beslaglegging werd opgeheven en zo kon het bedrijf op Donderdag 22 September 1949 weer gaan draaien. Door het bestuur van het bedrijfspensioenfonds werd besloten, dat de arbeiders, waarvan de pensioenpremie toch was ingehouden, van het niet afdragen hiervan door de directie niet de dupe mochten worden; hun volle rechten zouden worden gehonoreerd.

Bijdrage van de E.V.C.

Intussen had ook de E.V.C. haar bijdrage geleverd aan de (tijdelijke) oplossing van de moeilijkheden. Door openbare demonstraties en door publicatie van sensationele en misleidende geruchten slaagde zij er in om aan het nog bestaande vertrouwen van de afnemers in de EFA-PRODUKA ernstige schade toe te brengen, waardoor de kans om de zaak gezond te maken belangrijk werd verminderd. Hiervan echter hing toch óók het bestaan van de ongeveer 400 werknemers af.

Failissement

Aangezien door de zojuist genoemde actie van de E.V.C. eventuele kopers werden afgeschrikt, slaagde de directie er niet in het bedrijf binnen de daarvoor gestelde termijn te verkopen en werd ten slotte het faillissement uitgesproken. Het bedrijf bleef echter onder toezicht van de curatoren doordraaien en men hoopte nog steeds op een gunstige oplossing. Deze hoop ging helaas niet in vervulling. Integendeel, de laatste maanden werd regelmatig met verlies gewerkt en de curatoren achtten zich genoodzaakt tot inkrimping van personeel over te gaan. Daar men nog enige hoop koesterde enige belangrijke exportorders te bemachtigen, werd een deel van het personeel

op wachtgeld gesteld.

De uniebestuurders hebben hierover enige besprekingen gevoerd met de heren curatoren, waarbij zij er op aandrongen, om dit wachtgeld, in plaats van op 80 pct. van het basisloon te brengen op 80 pct. van de uurverdiens.

De curatoren waren hiertoe desnoods bereid en overwogen werd om een gezamenlijke bespreking aan te vragen bij het ministerie van Sociale Zaken, ten einde te trachten hiervoor de goedkeuring te verkrijgen. Zover is het echter niet gekomen.

Op Vrijdag 8 Juni j.l. werden de uniebestuurders door de curatoren voor een bespreking uitgenodigd en werd de mededeling gedaan, dat ook de laatste kans op een kentering ten goede niet in vervulling was gegaan en men noodgedwongen het besluit had genomen dat

het bedrijf moest worden gesloten.

Voor het personeel zou ontslag worden aangevraagd en men hoopte dat de aanwezige geldmiddelen nog juist voldoende zouden zijn om het personeel tot aan de beëindiging van het dienstverband te kunnen uitbetalen.

Nog werden door de uniebestuurders verschillende mogelijkheden opgeworpen, doch het bleek, dat de curatoren zelf reeds dit alles nauwkeurig hadden overwogen, zonder resultaat.

Wel werd nog bereikt, dat aan de wachtgelders over de opzegtermijn in plaats van wachtgeld het normale loon zou worden uitbetaald. In een vergadering met de unieleiden van het personeel werden nog enkele opmerkingen gemaakt, waaruit bleek, dat er wel orders waren, doch dat men deze niet wilde accepteren. Dit was voor de uniebestuurders aanleiding om met enkele leden van de bedrijfsleiding en de curatoren nogmaals een bespreking te hebben, waarbij werd toegegeven, dat inderdaad deze orders niet waren aanvaard. Dit waren echter orders op lange termijn en de gelden om deze termijn te overbruggen waren er niet, zodat men deze orders noodgedwongen niet had kunnen aanvaarden.

Agita⁴

Ook gedurende heel deze laatste periode heeft men van de zijde van de E.V.C. nog getracht hieruit weer winst te slaan. Reeds tijdens de periode van de wachtgeldregeling werden de arbeiders via 't bekende actiecomité opgeroepen tot strijd. En dit terwijl eenieder wist, dat elke actie de ondergang slechts kon verhaasten. Ook na de bekendmaking van het sluiten van het bedrijf en de aanzegging der ontslagen propageerde men de strijd met alle middelen voor het open houden van het bedrijf en de intrekking van het ontslag. En toen op Maandag 19 Juni aan de werknemers, voor wie op Zaterdag 24 Juni het dienstverband eindigt, werd medegedeeld, dat zij voor de nog resterende dagen hun vakantie op moesten nemen, eiste een aantal van hen arbeid in plaats van vakantie. Men weigerde eenvoudig de fabriek te verlaten en is wederrechtelijk zelfs de gehele nacht op zijn plaats in de fabriek gebleven.

Eerst de volgende avond heeft men op aandrang van de curatoren de fabriek ontruimd. Natuurlijk wist ook de E.V.C. — die tijdens de hele affaire veilig op de achtergrond bleef, omdat zij zoals altijd ook hiervoor geen verantwoordelijkheid wilde dragen — dat dit alles vruchteloos was.

Men wilde natuurlijk slechts trachten te bereiken, dat hierdoor de onrust en sympathie-acties in de andere Amsterdamse bedrijven zouden ontstaan. En daarom moest dus met de belangen van deze EFA-arbeiders worden gespeeld. Gelukkig heeft men met dit gevaarlijk spel geen succes gehad.

Zo ging een toch levensvatbaar bedrijf door wanbeleid en slappe leiding ten onder en werden 400 arbeiders van hun bestaan beroofd.

Zou medezeggenschap dit niet hebben kunnen voorkomen?

LEDEN

Loodgieters

OPGELET!

MEDEDELINGEN VERZILVERING VACANTIEZEGELS

Almelo van 17—22 Juli, Iedere avond Hogebeildsweg 2.
Amersfoort op Woensdag 19 Juli a.s. van 7.30—8.30 uur n.m., Krommestraat 57.

Apeldoorn op Zaterdag 22 Juli a.s. van 3—5 uur n.m. in gebouw Patrimonium, Roggestraat.

Arnhem inwisselen en uitbetalen van vacantiezegels voor loodgieters Woensdag 19 Juli a.s. van 7—9 uur in het K.A.B.-gebouw aan de Roosendaalsestraat 27.

Bergen op Zoom op Vrijdag 4 Aug. a.s. des n.m. van 7—9 uur, Boxhornstraat 14.

Breda inneming van zegels op Dinsdag 1 Augustus a.s. van 8—10 uur n.m. en uitbetalen op Zaterdag 5 Augustus a.s. van 2—3 uur n.m. in het K.A.B.-gebouw, Visserstraat 5.

Delft op Donderdag 20 Juli a.s. van 8—10 uur n.m. in Ons Huis, Oude Delft.

Deventer op Donderdag 20 Juli a.s. van 7—8.30 n.m. in de Bouwk. Ver. aan de Papenstraat.

Driebergen op Donderdag 20 Juli a.s. van 7.30—8.30 uur n.m., Hoofdstraat 172.

Ede op Zaterdag 22 Juli a.s. van 2—3 uur n.m., Bergstr. 14.

Eindhoven innemen van zegels op Woensdag 19 Juli a.s. van 8—9 uur n.m. en uitbetalen op Woensdag 26 Juli a.s. van 8—9 uur n.m. in Stad Rotterdam, Markt 17.

Enschede op Maandag 17 Juli a.s. van 7—9 uur n.m. in hotel De Zon, Zuiderhagen 43.

Gouda iedere Zaterdag om 1 uur n.m., Raam 165.

Den Haag voor leden van de A.N.W.B., Prinsegracht 72, Dinsdag 18 Juli van 10—12 en van 2—4 uur, des avonds van 7—7.30 uur, letters A-F, van 7.30—8 uur letters G-E, van 8—8.20 uur letters M-R, van 8.30—9 uur letters S-Z. Voor leden van de Nederlandse Katholieke Metaalbewerdersbond, Houtmarkt 10, Woensdag 19 Juli van 7—9 uur. Voor ongeorganiseerde werknemers Volksgebouw, Prinsegracht 71, Donderdag 20 Juli van 7—9 uur.

Haarlem op Dinsdag 11 Juli a.s. van 7—8 uur n.m. voor georganiseerden en van 8—9 uur n.m. voor ongeorganiseerden in gebouw De Nijverheid, Jansstraat 85.

Heerlen op Donderdag 10 Augustus a.s. van 2—5 uur n.m., Burg. Wassinkstraat 97.

Den Helder op Vrijdag 4 Augustus a.s. van 5.30—6.30 uur n.m., Wilhelminastraat 69. Schriftelijke opgave van aantallen en waarde van de zegels wordt vóór Woensdag 2 Augustus ingewacht.

Hengelo op Dinsdag 18 Juli a.s. van 6—8 uur n.m., Brink 5.
Hoogeveen op Donderdag 13 Juli a.s. van 8—9 uur n.m., v. Echtenstraat 101.

Kampen op Donderdag 20 Juli a.s. van 8—9 uur n.m., Venestraat 18.

Leiden op Woensdag 26 Juli a.s. van 7.30—8.30 uur n.m. Kraaijerstraat 10.

Maastricht op Donderdag 3 Aug. a.s. voor georganiseerden van 8—9 uur n.m. en voor ongeorganiseerden van 9—9.30 uur n.m. in Stichting de Stuers, Kruisherengang.

Nijmegen op Donderdag 20 Juli a.s. van 7.30—8.30 uur n.m. in gebouw Egma, Berg en Dalseweg 38.

Oldenzaal op Zaterdag 15 Juli a.s. van 2—3 uur n.m., Ootmarsumsestraat 19.

Oosterbeek op Donderdag 20 Juli a.s. van 7.30—9 uur n.m., Bato's weg 6.

Rheden-Velp op Vrijdag 21 Juli a.s. van 7—8 uur n.m. in het Canisiushuis, Oranjestraat.

Rotterdam voor werknemers georganiseerd in de Christelijke Metaalbewerdersbond op Woensdag 9 Augustus a.s. van 7—8.30 uur n.m., Heemraadsingel 163.

Voor werknemers georganiseerd in de Kath. Metaalbewerdersbond op Donderdag 10 Augustus a.s. van 7.30—8.30 uur n.m., Westersingel 14.

Voor werknemers georganiseerd in de A.N.W.B. op Donderdag 10 Augustus a.s. van 7.30—9 uur n.m., v. Vollenhovestraat 25.

Voor ongeorganiseerde werknemers op Woensdag 9 Augustus a.s. van 7—8.30 uur in gebouw Diligentia, Coolsestraat 64b.

Schiedam. Op Donderdag 10 Augustus van 7.30—8.30 uur in het bondsgebouw, Lange Haven, Schiedam.

Tilburg inneming van zegels op Maandag 31 Juli a.s. en uitbetaling op Donderdag 3 Augustus a.s. in zaal R.K. Werkliedenverbond, Tuinstraat.

Uithuizen op Zaterdag 15 Juli a.s. van 2—3 uur n.m., Hoofdstraat A 33.

Utrecht op Dinsdag 18 Juli a.s. van 9—12 uur en van 14—17.30 uur, Soendastraat 12—16.

Veenendaal op Vrijdag 21 Juli a.s. van 7—8 uur n.m. in gebouw De Samenwerking.

Venlo op Donderdag 27 Juli a.s. van 5—7 uur n.m., in café Heutz, Geldersepoort.

Vorden op Zaterdag 15 Juli a.s. van 7—8 uur n.m., 't Hooge A 254, Vorden.

Zutphen op Donderdag 20 Juli a.s., Korte Beukerstraat 14.

HET VACANTIEZEGELFONDS

van het loodgieters- en fittersbedrijf opnieuw van bindende kracht.

Ook voor het vakantiejaar 1950—1951 heeft het College van Rijksbemiddelaars het verstrekken van vacantiezegels door werkgevers aan loodgieters en fitters bindend opgelegd. Zoals uit onderstaande tekst van deze regeling blijkt, zijn ten opzichte van de vorige regeling weer enkele wijzigingen aangebracht. Deze zijn achtereenvolgens:

ad artikel 3, lid 1:

De waarde van de vacantiezegels is verhoogd; de indeling in uren is uitgebreid; zij loopt thans tot lonen van 116 ct. en hoger.

ad artikel 3, lid 3:

In tegenstelling met de regeling van vorig jaar is in dit

Een voorzitter gaat heen

Op 24 Juni gaf de heer H. v. d. Born, in een daartoe speciaal opgezette bijeenkomst, aan allen, die hij in zijn ruim 30-jarige bestuurdersperiode heeft leren kennen, de gelegenheid om van hem afscheid te nemen. Op deze receptie was ook onze bond vertegenwoordigd. Onze voorzitter, de heer J. G. v. d. Brink, richtte bij deze gelegenheid tot de vertrekkende voorzitter de volgende woorden:

Beste vriend Van de Born, Vandaag komen we afscheid van je nemen, na een groot aantal jaren met je te hebben samengewerkt. De ontwikkeling in die samenwerking hebben we, in een ruim dertigjarige periode, beiden medegemaakt. We hebben elkaar in die jaren — voor zover ik me herinner — nooit pluimen op de hoed gestoken. Maar op het einde van deze weg, die we in zoveel opzichten gemeenschappelijk hebben afgelegd, wil ik toch gaarne in het openbaar verklaren, dat je voor de metaalbewerders een goed advocaat bent geweest. Bij herhaling hebben we dit in tientallen conferenties geconstateerd. Nu is het goede in iedere pleitbezorger nog altijd niet recht evenredig aan het eerlijke. Bij jou echter wel. Dat wil niet zeggen, dat we over de allesbeslissende levensvragen dezelfde gedachtengang hadden. Helaas was dit niet zo. Ik bedoel hier „eerlijk” in die zin, dat

je altijd ruiterlijk voor je socialistische overtuiging uitkwam. De heer Oosterhuis en de afgevaardigde van de Partij van de Arbeid constateerden dit zoeven reeds vóór mij.

Daarbij wist je echter de overtuiging van 'n ander

te respecteren. Dat was ook nodig. Vooral in de verhoudingen van de na-oorlogse samenwerking, die zich voor ons vooral manifesteerden in de Bedrijfsunie voor de Metaalnijverheid, waarvan jij de voorzitter was; de voorzitter, die de kunst verstond allerhande vraagstukken, die in die federatieve samenwerking aan de orde kwamen, zodanig soepel te leiden, dat stemmingen overbodig waren. Beste Van de Born, wij hebben in jou leren kennen en waarderen een bekwaam vakverenigingsbestuurder, een eerlijk mens en een goed collega. Met je bond verheugen we ons over je hoge koninklijke onderscheiding, die zojuist door zijne excellentie de minister van Sociale Zaken op je borst is gespeld. Je opvolger, Kees van Wingerden, is voor ons geen onbekende. We zullen het met hem in de bedrijfsunie wel kunnen vinden. Ik hoop, dat jou als rustend burger met je vrouw en kinderen een in alle opzichten voorspoedige levensavond ten deel zal vallen. Daarvoor heb ik — dat is het beste wat ik te geven heb — vanochtend God gebeden. Het ga je goed.

lid nu zeer nadrukkelijk bepaald, dat bij ziekte, ongeval en tijdens de vacatie de werkgever verplicht is een zegel te verstrekken.

Alhoewel dit in de vroegere regelingen evenmin aan duidelijkheid te wensen overliet ontstonden als gevolg van verwarring met het in het bouwbedrijf gebruikelijke in deze nog al eens moeilijkheden.

Met de thans gekozen redactie is elk misverstand wel uitgesloten.

ad artikel b:

Het aantal in te wisselen zegels bij de diverse gelegenheden is aangepast aan de omstandigheden van dit jaar, (53 weken en het „vallen“ van de feestdagen).

Hieronder laten wij nu de beschikking van het College volgen:

VACANTIETOESLAG KLEINE METAALNIJVERHEID

Hoe staat het hiermee?

Ook dit jaar heeft het College van Rijksbemiddelaars bij beschikking van 29 April j.l. de mogelijkheid geopend om tot een extra-uitkering van maximaal 2 procent van het jaarloon te geraken.

Deze beschikking is in de vakraad voor de kleine metaalnijverheid besproken. Het resultaat er van is geweest, dat de vakraad als zijn mening uitsprak, dat het sociaal wenselijk is, dat de ondernemers in de kleine metaalnijverheid over het jaar 1950 aan hun personeelsleden een gratificatie uitkeren tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste 2 pct. van het jaarloon. Deze uitkering kan geschieden hetzij inééns bij gelegenheid van de vacatie, hetzij in gedeelten bij gelegenheid van de vacatie en bij andere aangelegenheden.

Dienovereenkomstig verzocht de vakraad de bij de raad aangesloten organisaties de uitkering van deze gratificatie te bevorderen.

Wij spreken de hoop uit, dat wij inzake deze aangelegenheid van alle bij de vakraad aangesloten ondernemers loyale medewerking zullen verkrijgen, zodat onze arbeiders met een gevulde portemonnaie op vacatie kunnen gaan.

Het College van Rijksbemiddelaars;

gezien het verzoek van de Vakraad voor de kleine Metaalnijverheid tot het bindend vaststellen van een regeling ten aanzien van de vacatievergoeding in het loodgieters- en fittersbedrijf;

overwegende:

dat het noodzakelijk is voor 1950/1951 nieuwe zegelwaarden vast te stellen;

gelet op artikel 12 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945;

beschikkende,

stelt bindend vast de volgende regeling:

Artikel 1.

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. werkgever: iedere werkgever in een onderneming, voor zover daarin voor derden loodgieters- en fitterswerkzaamheden worden verricht, welke werkzaamheden bestaan uit: het aanleggen, onderhouden en herstellen van huisrioleringen; het vervaardigen, aanbrengen, herstellen of onderhouden van dakbedekkingen of onderdelen daarvan, bestaande uit zink, lood, koper of mastiek;

het aanbrengen, herstellen en onderhouden van bekledingen aan en op bouwwerken, zomede afvoerpijpen voor regenwater of onderdelen daarvan, bestaande uit zink, lood, en koper;

het aanleggen, onderhouden en herstellen van binnenleidingen, ten behoeve van de gas- en watervoorziening, alsmede het onderhouden en herstellen van gas- en waterverbruiktoestellen en het aansluiten van deze verbruiktoestellen op binnenleidingen van gas en water, alsmede koperslagerswerkzaamheden;

b. werknemer: iedere loodgieter, fitter, koper- en blikslager en mastiekdekker, in dienst van een werkgever als hieraan voorafgaand omschreven;

c. stichting: de stichting: Fonds tot regeling der ontvangst en uitbetaling van gelden voor loonderving tijdens feestdagen en vacatie voor het loodgieters- en fittersbedrijf, gevestigd te Den Haag, Andries Bickerweg 6.

Artikel 2.

1. Een vergoeding van het loon, hetwelk de werknemer derft over de vacantedagen, waarop hij recht heeft ingevolge de artikelen 11 en 12 van de regeling van lonen en

andere arbeidsvoorwaarden voor het loodgieters- en fittersbedrijf, vastgesteld bij beschikking van het College van Rijksbemiddelaars van 24 December 1947, Nederlandse Staatscourant dd. 19 Januari 1948, no. 12 (zoals laatstelijk gewijzigd Nederlandse Staatscourant 1950, no. 7), of enige vacantieregeling, die voor de hierboven genoemde in de plaats mocht komen, alsmede over de algemeen erkende christelijke feestdagen, welke niet op Zondag vallen, zal naar gelang van de ingeleverde zegels worden betaald door de stichting.

2. Als algemeen erkende christelijke feestdagen worden beschouwd: Nieuwjaarsdag, 2de Paasdag, Hemelvaartsdag, 2de Pinksterdag en de beide Kerstdagen.

3. Ter uitvoering van haar taak worden door de stichting tegen betaling van een vastgesteld bedrag per zegel, verhoogd met ten hoogste 4% voor administratiekosten, vacantiezegels ter beschikking van de werkgevers gesteld.

Artikel 3.

1. De werkgever is verplicht wekelijks op de betaaldag boven en behalve het loon aan de werknemer een zegel te verstrekken, uitgegeven door de Stichting, en wel van de navolgende waarden:

Bij een uurloon van:

minder dan	21 ct.	57 ct.
21— 25 ct.	71 ct.	
26— 30 ct.	85 ct.	
31— 35 ct.	99 ct.	
36— 40 ct.	113 ct.	
41— 45 ct.	127 ct.	
46— 50 ct.	141 ct.	
51— 55 ct.	155 ct.	
56— 60 ct.	170 ct.	
61— 65 ct.	184 ct.	
66— 70 ct.	198 ct.	
71— 75 ct.	212 ct.	
76— 80 ct.	226 ct.	
81— 85 ct.	240 ct.	
86— 90 ct.	254 ct.	
91— 95 ct.	269 ct.	
96—100 ct.	283 ct.	
101—105 ct.	297 ct.	
106—110 ct.	311 ct.	
111—115 ct.	325 ct.	
116 ct. en hoger	339 ct.	

2. Bij aangenomen of stukwerk is de werkgever eveneens verplicht wekelijks op de betaaldag boven en behalve het loon een zegel te verstrekken van een waarde, overeenkomende met het uurloon, als bedoeld in artikel 6 van de regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor het loodgieters- en fittersbedrijf. De waarde van de bon mag op generlei wijze in het bedrag van het aangenomen of stukwerk worden verdisconteerd, noch op andere wijze ten laste van de werknemer worden gebracht.

3. De werkgever is slechts vrijgesteld van de verplichting tot het verstrekken van een zegel in geval van werkloosheid. In alle andere gevallen, onder andere gedurende de tijd, dat de werknemer door ziekte en/of ongeval niet in staat is zijn werkzaamheden te verrichten en gedurende de aaneengesloten vacatie, is de werkgever verplicht een zegel van de volle waarde te verstrekken.

4. Alleen door het verstrekken van vacantiezegels overeenkomstig het bepaalde in dit artikel kan de werkgever voldoen aan zijn verplichting ingevolge de artikelen 11 en 12 van de regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden voor het loodgieters- en fittersbedrijf tot doorbetaling der vacantie- en feestdagen.

Artikel 4.

De werknemer heeft recht op een zegel van de volle waarde, indien hij ten minste 4 dagen, op een zegel van de halve waarde, indien hij minder dan 4 dagen, doch ten minste 1 dag in een kalenderweek heeft gewerkt.

* * * * *

Werkclassificatie

EN TARIEFSYSTEEM

Woensdag 21 Juni had er een bijzondere gebeurtenis plaats bij de N.V. Kamper Emailleerfabrieken.

Op die dag waren de heer J. H. H. Berk, directeur van deze onderneming, de bestuurders van de samenwerkende vakorganisaties en het dagelijks bestuur van de fabriekskern bijeen gekomen ter ondertekening van een tariefovereenkomst. Dit was slechts een episode in een jarenlange onderhandeling, waarbij wij ons als doel hadden gesteld: de omschakeling van een voor deze onderneming afzonderlijk geldende uniforme loonregeling, naar geheel nieuwe, op werkclassificatie en groepstarief gebaseerde loonnormen. Gestreefd werd naar een zo rechtvaardig mogelijke verdeling van de loonsom naar ieders prestatie en capaciteiten, waarbij voorop werd gesteld de mogelijkheid, dat eenieder in beloning vooruit zou kunnen gaan. Voorwaar geen gemakkelijke opgave. Met wil ons voorkomen, dat wij in deze opzet geslaagd zijn, gezien het feit, dat reeds diverse afdelingen onder het nieuwe systeem werken en de bereikte resultaten bevredigend mogen worden genoemd. Individuele klachten werden door de organisaties nog niet vernomen.

Alvorens de tariefovereenkomst door de directeur de heer J. H. H. Berk, werd ondertekend, wijdde hij enige woorden aan de zeer vele besprekingen die in de beste verstandhouding in de afgelopen jaren waren gevoerd, waarbij hij dank bracht aan de bestuur-

Artikel 5.

1. Door de plaatselijke commissies ingesteld door het bestuur van de stichting, word ende plaatsen, zomede de uren, waarop de zegels ingewisseld kunnen worden, bepaald. Zij dragen zorg, dat hieraan tijdig de nodige bekendheid wordt gegeven.

2. De geldswaarde van de zegels wordt zonder enige korting aan de werknemers tegen inhouding der zegels uitbetaald.

3. De zegels kunnen slechts ter inwisseling worden aangeboden, indien zij geplakt zijn op een door de stichting ter beschikking gestelde kaart, welke ten name van de werknemer is gesteld. Voor de duur der dienstbetrekking wordt deze kaart onder afgifte van een ontvangstbewijs bewaard door de werkgever. Bij beëindiging van de dienstbetrekking wordt zij aan de werknemer ter hand gesteld. Niet opgeplakte of van een kaart gescheurde zegels kunnen niet worden ingewisseld.

4. In het tijdvak tussen twintig en één en dertig December, in de week volgende op Pasen en in het tijdvak tussen Hemelvaartsdag en Pinksteren kunnen werknemers, mits zij niet werkloos zijn, zegels ter inwisseling aanbieden aan de plaatselijke commissies, bedoeld in het eerste lid. Het tijdstip voor verzilvering van zegels voor zogenaamde snipperdagen wordt door de plaatselijke commissies bepaald.

5. Alle ter gelegenheid van feestdagen niet ingewisselde zegels moeten door de werknemer in de laatste aan de vacatie voorafgaande kalenderweek worden aangeboden.

6. De waarde van zegels, die niet tijdig ter inwisseling zijn aangeboden, behoeft niet meer te worden vergoed, tenzij buiten schuld van de werknemer inwisseling niet mogelijk was.

7. Zegels, welke zijn geplakt op de kaart van een overleden werknemer, kunnen door zijn rechtverkrijgenden bij de eerstvolgende uitbetaling ter inwisseling worden aangeboden.

8. Bij het einde van een boekjaar worden aan de werknemers bij inlevering van de kaart over het afgelopen boekjaar nieuwe kaarten verstrekt.

Artikel 6.

Het aantal in te wisselen zegels bedraagt voor:

de Kerstdagen en Nieuwjaar	9 zegels
de 2de Paasdag	3 zegels
Hemelvaartsdag en de 2de Pinksterdag	6 zegels
6 vacantedagen	18 zegels
5 snipperdagen (M. t/m Vr.)	15 zegels
1 snipperdag (Z.)	2 zegels

Artikel 7.

Nadere voorschriften betreffende de uitgifte en de inwisseling der zegels worden, in overeenstemming met de bepalingen dienaangaande in de statuten, gegeven door het bestuur der stichting.

Artikel 8.

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 Juli 1950 en is geldig tot 1 Juli 1951. Zij kan tussentijds door het College van Rijksbemiddelaars worden gewijzigd of ingetrokken.

's-Gravenhage, 19 Juni 1950.

Het College van Rijksbemiddelaars,
De voorzitter,

(w.g. J. A. BERGER.

Nederlandse Staatscourant, nr. 118,
Woensdag 21 Juni 1950.

Meuffrouw W. Th. M. Janssens, dochter van de voorzitter van onze afdeling Den Haag, legde 8 Mei j.l. haar eeuwige geloften af en trad daarmee onder de naam zuster Maria Francisca in de orde van de Zusters van Liefde te Tilburg.

Het bondsbestuur biedt hiermede aan vriend Janssens en zijn uitverkoren dochter zijn hartelijke gelukwensen aan met deze uiverkiezing.

Ave

SIERSMEDEN door K. Bylsma en P. Kok. Uitgeverij N.V. Uitgeverijsmij. A.E. E. Kluwer, Deventer. Prijs f 9,75.

Dit keurig uitgevoerde boekje geeft een serie voorbeelden voor het maken van siersmedewerken en kan tevens dienen als leidraad bij het zelf ontwerpen. Men kan dit werkje gerust in handen geven zowel van een aankomende als voltooide smid, die zich aangetrokken voelt tot het mooie siersmedewerk. In het voorbericht zeggen de schrijvers, dat de opzet van het boek is, de grondslagen van het smeden, namelijk: wellen in het vuur, kloven, stuiken, buigen enzovoort levendig te houden. Mijns inziens hadden de schrijvers dit gevoelig kunnen weglaten, daar zij, die zich tot dit mooie gedeelte voelen aangetrokken, deze bewerkingen zeer zeker zonder meer zullen overslaan, en de jongelui, die deze bewerkingen nog niet onder de knie hebben, behoeven aan dit werk nog niet te beginnen. Als sier-voorwerpen worden eerst kandelaars en blakers behandeld, waarbij het benodigde grondmateriaal wordt aangegeven en eveneens de wijze van bewerking. Talrijke goed gevormde voorbeelden worden hier op een voor iedere smid duidelijke wijze uitgewerkt. Dan volgen een serie wandlampjes, waarbij bij één zelfs een kerkrasmotief gebruikt is, dat zeer goed aandoet. Wat de bureau- en dressoir-lampen betreft, kan ik de keuze van de schrijvers niet bewonderen, te meer daar op dit gebied nog al wat verscheidenheid is. Met de keuze der staande lampen zijn de schrijvers gelukkiger geweest en worden enige zeer aardige modellen behandeld, die overal bijgeplaatst kunnen worden. Bij de hanglampen vind ik het in figuur 118 gegeven vogelmotief veel te druk. Bij siersmedewerk last men bij voorkeur niet. Bij de wandlampjes met glasarmaturen zijn eenvoudige en heel sierlijke modellen behandeld, die een streling voor het oog zijn. Ook de daarop volgende plafonniers bieden elk wat wils. Zelfs worden lampen met T.L.-buizen niet vergeten en hebben de schrijvers getracht door siersmedewerk de lelijke lampen zo goed mogelijk te camoufleren. Verder worden vuurkorven uitgebeeld, die het zeer zeker in een oud-Hollands interieur goed zullen doen, evenals de open haarden. In één woord gezegd: mooie voorbeelden. Verder treffen we nog verschillende vormen van turf- en houtbakken, haardstellen en gesmede tafellonderstellen aan. Wat het hoofdstuk van de sierklokken betreft, spijt het mij te moeten zeggen, dat de gekozen voorbeeld misschien over vijftig jaar „knaal” zullen zijn, maar laten we toch bij het mooie siersmedewerk ons niet aan dergelijke voor het oog lelijke dingen wagen! Hier zijn toch variaties genoeg op te maken, dat we niet tot deze excessen behoeven over te gaan. De schrijvers zullen goed doen bij een tweede druk dit hoofdstuk van andere, meer gangbare modellen te voorzien. De uitvoering van het boek is schitterend, de tekeningen en de beschrijvingen getuigen van liefde voor het vak, en kan ik dit boek, ondanks de door mij gemaakte opmerkingen, aan de kunstminnende smeden warm aanbevelen. W. B.

Het berekenen der wisselwielen en het schroefdraadsnijden op de draaibank. Uitgegeven door de Uitgevers-Mij. A.E. E. Kluwer te Deventer. Prijs f 4,-. Schrijver: D. de Vries.

Het hierboven genoemde werkje, dat in de Techniek- en Ambachtserie onder no. 46 wordt uitgegeven, beleefde reeds zijn zevende herziene druk. Dit is mijns inziens geen wonder, daar, zolang er draad gesneden zal worden op de draaibank, er wel behoefte zal blijven bestaan aan een werkje zoals dit, waarin duidelijk wordt aangegeven hoe men dit doen moet. In het eerste hoofdstuk wordt de algemene constructie van de draaibank behandeld, meer speciaal met het oog op het schroefdraadsnijden, daar vroeger de draaibank niet geconstrueerd werd voor het snijden van schroefdraad. Het tweede hoofdstuk geeft het berekenen van wisselwielen aan, de tandwielen, die normaal bij een draaibank aanwezig dienen te zijn, het snijden van metrische draad op een bank met metrische transporteur; het snijden van Engelse draad op een bank, met volgens Engelse maat ingedeelde transporteur; het snijden van Engelse draad met metrische transporteur en het snijden van metrische draad met een volgens Engelse maat ingedeelde transporteur. Verder wordt er het door

velen zo onmisbaar geachte tandwiel met 127 tanden behandeld, waarmee men echter slechts een beperkt aantal schroefdraden kan snijden. Vervolgens het berekenen van benaderde schroefdraden, het snijden van schroefgangen naar modul en pitch, de plaatsing der wielen, draadsnijden met 6 wielen, als de door berekening gevonden tandwielen niet aanwezig zijn, het snijden van linkse, vlakke, twee- en meergangige, en van grove schroefdraad. Uitgewerkte voorbeelden zijn tussengevoegd, zodat iedere draaier, na bestudering hiervan, in staat moet zijn, dit op de draaibank uit te voeren. Hoofdstuk drie geeft een overzicht over de driekante, vierkante, trapezium- en ronde schroefdraad, en van de schroefdraadsystemen, zoals Withworth-, Withworthgas-, S.L.-; S.I. fijne-, Löwenherz-, Sellers-, scherpe V-, B.S.A.-; Acme-; en U-schroefdraad met tabellen. Het vierde hoofdstuk behandelt de draadsnijbeitels, de schroefdraadpassingen, en het snijden van de draad, alles toegelicht door duidelijke schetsen. Het vijfde en laatste hoofdstuk geeft het draadsnijmechanisme, schroefgangen der Engelse duim, spoed per Engelse duim, metrische schroefdraad, diametraal pitch spoeden, en moduul spoeden aan, met tabellen. Dit werkje kan dan ook met succes gebruikt worden door metaalbewerkers, studerende en allen die belang stellen in het draadsnijden. W. B.

rekening gevonden tandwielen niet aanwezig zijn, het snijden van linkse, vlakke, twee- en meergangige, en van grove schroefdraad. Uitgewerkte voorbeelden zijn tussengevoegd, zodat iedere draaier, na bestudering hiervan, in staat moet zijn, dit op de draaibank uit te voeren. Hoofdstuk drie geeft een overzicht over de driekante, vierkante, trapezium- en ronde schroefdraad, en van de schroefdraadsystemen, zoals Withworth-, Withworthgas-, S.L.-; S.I. fijne-, Löwenherz-, Sellers-, scherpe V-, B.S.A.-; Acme-; en U-schroefdraad met tabellen. Het vierde hoofdstuk behandelt de draadsnijbeitels, de schroefdraadpassingen, en het snijden van de draad, alles toegelicht door duidelijke schetsen. Het vijfde en laatste hoofdstuk geeft het draadsnijmechanisme, schroefgangen der Engelse duim, spoed per Engelse duim, metrische schroefdraad, diametraal pitch spoeden, en moduul spoeden aan, met tabellen. Dit werkje kan dan ook met succes gebruikt worden door metaalbewerkers, studerende en allen die belang stellen in het draadsnijden. W. B.

Deelneming aan de beroepswedstrijden voor de titel van laureaat van de arbeid

Deze beroepswedstrijden worden in België reeds jaren gehouden en zijn daar populair. Het ligt in de bedoeling, in de toekomst deze beroepswedstrijden te doen geschieden in Beneluxverband en in verband daarmee zijn de Nederlandse patroons en werknemers uitgenodigd, dit jaar reeds aan deze beroepswedstrijden deel te nemen. Zij, die zich daarvoor interesseren, kunnen een uitvoerige circulaire met nadere bijzonderheden aanvragen bij de Stichting Vakopleiding Smecoma, Baanstraat 16, Utrecht.

De groepen waarin men kan deelnemen zijn als volgt:

- Groep I. Smeden.**
- Kunstsmed. (Deze moet het stuk geheel aan het vuur klaar maken, dus zuiver vuurwerk.)
 - Drijver met de hamer. (Kunstplaatwerker.)
 - Bouw- en landbouwsmed. (Dit is de gewone smid, die dus bij het uitvoeren van zijn proefstuk ook mag lassen. Voor hem kan gevraagd worden een bepaald ornament voor een bouwwerk, of een stuk landbouwsmedewerk.)
 - Hoefsmid.

Groep II. Plaatbewerkers.

- Plaatslager en kachelmaker (kachelsmid of plaatbewerker, krijgt dus in hoofdzaak plaatwerk.)
- Ketelmaker. (Deze maakt plaatwerk in plaat van 2 à 3 mm, b.v. klein ketelwerk, een toevoerbuis of afvoerbuis van een machine of iets dergelijks.)

Groep III. Constructeurs-slotenmakers.

- Constructeur-slotenmaker. (Hieronder vallen de speciale slotensmeden, zowel als de machinebankwerkers en fijnbankwerkers.)

Groep IV. Mecaniciens.

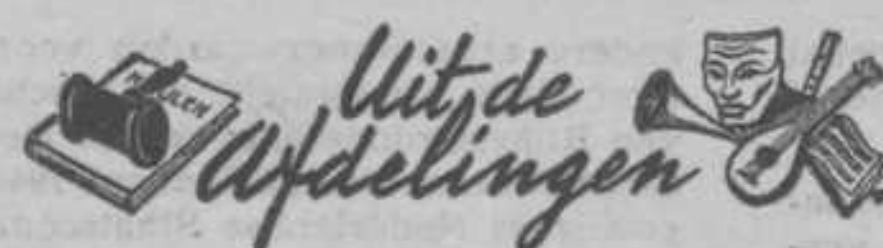
- Constructeur-mecanicien. (Deze moet een werkstuk maken op de machine, bij voorbeeld een draaibank, schaaibank, enz. op 1/10 mm nauwkeurig.)
- Nauwkeurigheidsmecanicien. (Deze moet een werkstuk maken op de machine, bij voorbeeld een draaibank, schaaibank, enz. op 1/100 mm nauwkeurig.)
- Gereedschap- en matrijsmaker. (Dit is zonder meer duidelijk.)
- Hersteller van landbouwmachines. (Het is nog niet zeker of van deze inderdaad een praktijkwerkstuk zal worden gevraagd, of dat hij kan volstaan met een mondeling en schriftelijk gedeelte, deels aan de hand van de werktuigen af te nemen.)

In de groep V staan de volgende vakken:

- Ciseleur.
- Bronsmonteerder.
- Lustermaker.

In de groep VI:

- Polijster.
- Bronzeerder.
- Electroplast.

DORDRECHT: Uitbetaling van vacatiezegels vindt plaats op Vrijdag 21 Juli a.s. van 8 tot 9 uur n.m., Spuiweg 73. Kaarten inleveren op Vrijdag 14 Juli a.s. tussen 8 en 10 uur n.m., Vossiusstraat no. 13 zw.

HILVERSUM

In het vacatiecentrum de Hemelbergh bij Arnhem wordt in de week van 14-19 Augustus een kamp gehouden speciaal voor jonge arbeiders.

Een van de kampleiders is vriend Antoon Otten, Liebergerweg 18.

Jonge metaalbewerkers die deze kampweek willen meemaken kunnen zich bij hem aanmelden en de nodige inlichtingen bekomen. De onkosten zijn niet groot. Spoedige opgave is wel gewenst.

20 JAAR AFDELING WOERDEN

25 Juni was een hoogtijdag in de Woerdense metaalbewerdersgemeenschap. Deze dag toch werd het feit herdacht, dat twintig jaar geleden in Woerden het besef levendig werd, dat ook daar een afdeling van de bond diende te komen. En die afdeling is er gekomen. Op luisterrijke wijze is de herdenking gevierd.

's Morgens werd begonnen met een H. Mis, opgedragen door de geestelijke adviseur pater Jansen, en een algemene H. Communie, waaraan door nagenoeg alle leden werd deelgenomen. Na deze kerkelijke opening werd het mooie nieuwe vaandel, waarvoor alle leden de laatste jaren geduldig hebben gespaard, ingezegend. Hierna hield Pater Jansen een feestpredicatie, tijdens welke hij de leden aanspoorde steeds het voorbeeld van St. Eloy na te volgen door in het werkmiddelen een lekenapostel te zijn. Na dit geestelijke voedsel kwamen de leden bijeen aan de welvoorzene tafels van het feestelijk versierde patronaatsgebouw om gezamenlijk het ontbijt alle eer aan te doen.

Voor de feestavond, die de leden werd aangeboden, bestond grote belangstelling. Belangstelling, zowel vanwege de leden en hun huisgenoten als vanwege andere organisaties. De vertegenwoordigers van deze laatste organisaties werden door vriend Westerhof, die een kort verslag uitbracht van het wel en wee der afdeling in de afgelopen 20 jaar, van harte welkom geheten. Hij bracht verder dank aan de leden voor hun betoonde activiteit, speciaal aan de pioniers de vrienden Langeslag, Van Loon en Vlugs. Aan deze zowel als aan hun echtgenoten werd een stoffelijk blijf van waardering aangeboden. Dezelfde huld werd later aan vriend Westerhof en zijn vrouw geschonken.

Nadat de voorzitter van de plaatselijke K.A.B. en de voorzitters van onze afdelingen Montfoort en Oudewater nog hartelijke woorden van gelukwensen hadden gesproken, werd er door districtsbestuurder vriend v.d. Boom op gewezen, dat de doorvoering van de sociale zekerheid en de vrede op aarde niet het uiteindelijke doel van onze katholieke organisatie is. De sociale zekerheid is slechts een middel om het einddoel te bereiken, dat is: de opbloei van het geestelijk leven, wat resulteert in de eeuwige gelukzaligheid. Dit middel dienen ook wij met beide handen aan te grijpen. De wetten op de publiekrechtelijke

OFFICIEEL

Het contributiezegel van Zaterdag 15 Juli moet geplakt worden in vakje 28 en dat van Zaterdag 22 Juli in vakje 29 van 1950.

De kleur der zegels van de maand Juli is **crème**.

Het contributiezegel van Zaterdag 29 Juli moet geplakt worden in vakje 30 en dat van Zaterdag 5 Augustus in vakje 31 van 1950.

De kleur der zegels van de maand Juli is **crème** en van Augustus **rood**.

VERSCIJNING ST. ELOY

In verband met de collectieve vacantie van het personeel van het bondskantoor zal ons blad 29 Juli niet verschijnen. Hierom bestaat deze aflevering uit 8 pagina's. De eerst volgende aflevering verschijnt dus op 12 Augustus. Red.

bedrijfsorganisatie en op de ondernemingsraden zijn aanvaard. Daardoor is de basis gelegd voor een redelijke positie van de arbeidersstand in het maatschappelijk leven. Die basis moeten wij uitbouwen door ons zoveel mogelijk te ontwikkelen.

Nadat v. d. Boom leden en bestuur namens het hoofdbestuur had gefeliciteerd, werd vervolgens aan het gezelschap The Jolly Players en De Cavelli's de gelegenheid geboden hun kunnen te tonen. Niemand zal zeggen, dat zij daarin niet geslaagd zijn. De schaterlach schijnt bij deze artiesten in een goede reuk te staan.

Na dit geslaagde optreden werden de feestelijkheden besloten met een gezellig samenzijn, dat ook met recht een gezellig samenzijn was. Ten slotte een woord van dank aan de feestcommissie, onder voorzitterschap van vriend Bijwaard, die het mogelijk maakte, dat deze feestdag inderdaad een feestdag geworden is.

HULST.

Leden opgelet. Het adres van onze penningmeester Leon Vonck is thans niet meer Molendijk 32, Terkole, maar **Westkade 25, Sas van Gent**.

Wij verzoeken onze bodes en zij, die gewoon zijn hun contributie per post te betalen, steeds na de laatste Zaterdag van de maand (de laatste Zaterdag in de laatste volle week van de maand) hun contributie af te dragen, zodat ook de penningmeester tijdig aan zijn verplichtingen tegenover het hoofdbestuur van onze bond kan voldoen.

Van deze gelegenheid maken wij tevens gebruik om u aan te sporen u geestelijk te ontwikkelen, wat vooral kan geschieden, door het lezen van uw vakblad en van Herstel. Deze ontwikkeling is nodig vrienden; in de toekomst plukt u daarvan zelf de vruchten.

Dankbetuiging

Ondergetekende betuigt hiermede haar hartelijke dank aan hoofd- en afdelingsbestuur van de Nederlandse Katholieke Metaalbewerdersbond voor de ondervonden deelneming en ontvangen uitkering bij het overlijden van haar dierbare echtgenoot.

Beek en Donk, Juni 1950.

WED. ENGELS-WERTS.

CENTRALE VERWARMING

Ing.Bur. v/h Stigter en Messemackers vraagt

Eerste verwarmingsmonteurs

Aanmelden: Nieuwe Gracht 30, Utrecht

Afdelingsbesturen engageert voor uw feestavonden of winterprogramma uitsluitend ons beroepsgeselschap.

Ons repertoire-overzicht doen wij u gaarne toekomen. Onze prijzen zijn betaalbaar voor u!!!

Wij brengen u:

- „ANNEKE VAN DEN LIJSTERHOF” van Willem Hoffman
- „VERLIEFD EN JALOERSCH” van Jac. Ballings.
- „RUMOER ROND DE BRUID” van Stuart Olivier en G. M. Middleton.

Aanvragen te richten aan: Stichting ZUID-NEDERLANDSCH TONEEL, Hoekwaterstraat 42, Voorburg. Telefoon 720767